

N:o 16.

Af Herr Wallenberg: Om beviljande af ett årligt anslag af 50,000 kronor för utgifning af en tidning, som representerar Regeringens åsikter och önskningsar.

För det politiska lifvets utveckling i vårt land har man jemväl pressen att tacka, sedan tryckfrihetens princip erkändes af våra grundlagar. Det vore förgäfvets om någon numera skulle vilja bestrida pressens stora inflytande på både politiska och sociala frågor. Om något kunde sägas vore det, att detta inflytande under två tredjedelar af året, eller emellan riksdagarne, är allherrskande, emedan de begge statsmakterna under en så lång tid icke taga någon del uti den allmänna diskussionen. Det är ingen lätt sak för en regering, som afser landets väl, att göra sina åsikter gällande, då den saknar möjlighet att äfven mellan riksdagarne på ett tidsenligt sätt underrätta allmänheten om sina önskningsar och sträfvanden. Om man tänker sig ett af regeringen framlagdt och af regeringen försvaradt förslag af den omfattning, att det icke vid samma riksdag kan hinna afgöras, men flera eller färre af pressens organer anfalla detsamma, så kunna de under åtta månader intill nästa riksdag utan motsägelse så tilltyga förslaget, att dess olämplighet af den allmänna meningen blir ansedd såsom trosartikel. — I detta skick kommer frågan till en kommande riksdag och regeringen, som saknar tillfälle att i rättan tid vederlägga sina motståndare, nödgas på nytt börja sina reformsträfvanden.

Nu säger man, att inom en fri press regeringen alltid finner någon sjelfständig bundsförvandt, då den afser något för landet godt och nyttigt. Detta är endast till en del sant. Visserligen torde kunna antagas, att ingen regering kan komma till stånd utan att något enda pressorgan tycker den vara bra, men emellan detta tycke och beslutsamheten att uppträda till regeringens försvar ligger ett stort svalg. Man vill icke underkasta sig stridens

obehag. Man föredrager i stället att blunda för hvad som pågår, eller man sätter sig på sina höga hästar och låter allting sägas opåtaladt, därför att man anser under sin värdighet att afhandla ett allmänt ämne med andra än några få, som man behagar kalla sina jemlikar. Diskussionen inom pressen angående allmänna frågor är och blir ofullständig, så länge regeringens röst der helt och hållet saknas. Uti andra länder, både med och utan tryckfrihet, hafva regeringarne sina organ inom pressen, och i de länder, som äro i åtnjutande af lagbunden politisk frihet, undandraga regeringarne sig icke att, då representationerna icke äro församlade, genom pressen söka göra landet förtroligt med sina åsikter och sträfvanden.

Hos oss har regeringen ännu icke blifvit i tillfälle att låta sig representeras genom pressen, emedan Riksdagen ännu icke till dess förfogande ställt härtill erforderliga medel. Då emellertid frågans vikt icke torde kunna förnekas, hemställer jag vördsamt att Riksdagen behagade besluta:

att på ordinarie stat och den hufvudtitel, som Stats-Utskottet kan finna lämplig, uppföra femtio tusen kronor till regeringens förfogande för att, på sätt regeringen finner lämpligt, användas till uppsättande af en tidning, som inom pressen representerar regeringens åsikter och önskningsar.

Om remiss till Stats-Utskottet anhålles vördsamt.

Stockholm den 27 Januari 1877.

A. O. Wallenberg.
